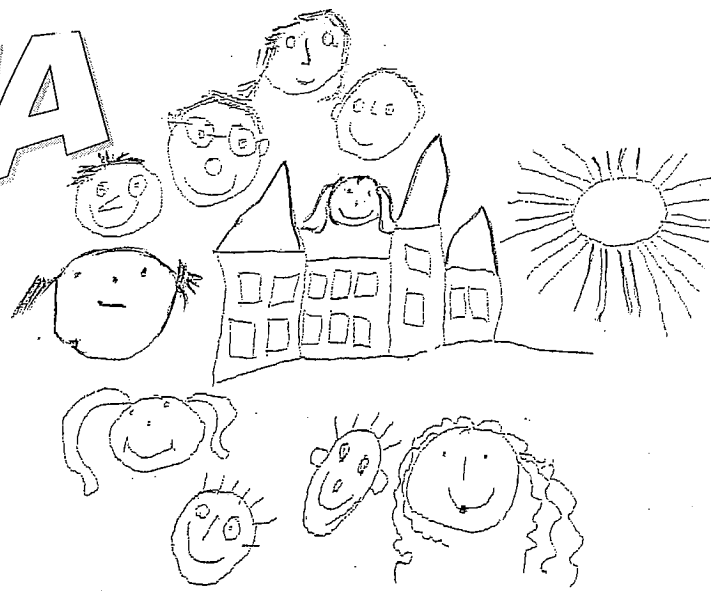

PASACIŅA

Nr. 83 2010.gada novembris

CENA: DIVI PALDIES

„PASACIŅA” NOVEMBRĪ ☺☺☺

✓ *Mārtiņdiena pagājusi - ziemai vārti vaļā!*

Mārtiņdiena ir latviešu gadskārtu svētki, kas tiek svinēti novembrī, kad daba nomaina rudens košos brunčus pret ziemas balto kreklu, kas iezīmē rudens beigas un ziemas sākšanos. Lauku darbi ir padarīti, zeme dodas atpūtā, bet ļaudis var priecāties par sētā savesto ražu. Tērpdamies maskās, Vidzemē Mārtiņbērni iet čigānos, lai, pateicoties par bagāto dabas devumu, smeltos spēku sagaidīt ziemas saulgriežus un jaunu pavasari.

Arī PII „Pasaciņa” telpās 10.novembra rītā grozījās maskās tērpts ļaužu pulks – lieli un mazi *Pasacēni*, pārtapuši par Mārtiņbērniem, ar kājām rībinādami, katlus grabinādami, staigāja no telpas uz telpu, dziedāja dziesmas, gāja rotaļās un vēroja laika zīmes:

- Ja Mārtiņa dienā salst – ap Ziemassvētkiem būs silts laiks, kusīs;
- Ja Mārtiņi miglaini – būs silta, mīksta ziema, ja ir skaidri – ziemā būs salti;
- Ja Mārtiņos zosis pa dubļiem staigā – Ziemassvētkos slidināsies pa ledu.

Pasacēnu vērotās laika zīmes rāda, ka Ziemassvētki būs balti!

Ineta

„PASACIŅA” NOVEMBRĪ 🏠🏠🏠

🏠 Vai esat sev kādreiz uzdevuši jautājumu: ko jums nozīmē Dzimtene? Sauciet to kā gribat - Tēvija, dzimtā puse, apsolītā zeme. Ko jums tā nozīmē? Poliitiķi, kurus daudzi kļūdaini identificē kā valsti, vai Rīga, kura vēl nav visa Latvija, vai dzimtais ciems? Varbūt mājas, darbs, vai jūsu ģimene? Varbūt tas ir pie mašīnas piestiprināts savas valsts karodziņš, varbūt tas ir pavasaris un ziedošas ābeles? Bet varbūt pieneņu lauki? Vai kāds maz tā īsti spēj definēt, ko nozīmē tā pa īstam mīlēt savu Latviju?

Ja iedomājamies, cik maza ir Latvija pasaules kontekstā. Un, ja paši to nemīlēsim un ja paši to nodosim, tad kas tad būs? Kas būs ar mums pašiem? Un kas būs ar Latviju. Protams, ir skaisti aizbraukt un paskatīties pasauli, bet...tik labi ir pēc tam atgriezties mājās, kur visam ir daudz dziļāka jēga, daudz stiprākas saknes un daudz piepildītāka šodiena. Kāpēc?

Tāpēc, ka šeit ir mūsu saknes. Ka šeit ir dzīvojuši mūsu senči. Arī viņiem bija savi sapņi, savi ideāli un galu galā mīlestība, kā rezultātā radāmies mēs. Un galu galā, kad mēs vēl bijām tikai dvēseles un gatavojāmies iemiesoties uz Zemes, jau tad mēs izraudzījāmies kontinentu, valsti, ģimeni, kurā dzīvot un iziet savas dzīves mācības. / Materiāls no www.pavasaraustudija.lv/lv/

17.novembra pēcpusdienā PII „Pasaciņa” zālē pulcējās dzimšanas dienas viesi. Jubilārei Latvijai – 92! Svētku tērpos posušies un pašu gatavotiem karodziņiem rokās Latvijas krāsās, bērni stājās kora rindās un kopā ar ģimenēm un bērnudārziņa darbiniekiem dziedāja „Dievs, svētī Latviju!”

Ejot rotaļās un dziedot dziesmas tika apceļota Latvija. No Vidzemes līdz Rīgai pa Gauju - „*Strauja, strauja upe tecēj’*”, no Rīgas uz Kurzemi, kur biezos mežos „*Suņi zaķim pēdas dzina*”, no Kurzemes uz maizes klēti Zemgali, kur „*Beķer’cepti kliņģerīši*”, no turienes pāri Daugavas vecajam tiltam uz Latgali, kur „*Es uzkāpu kalniņā*”, un tad atpakaļ uz Vidzemi, kur „*Skaisti dzied laktiņgala*” ,un, kā jau dzimšanas dienās pieņemts - svētku kliņģeris ar degošām svecītēm!

Ineta

„PASACIŅA” NOVEMBRĪ☺☺☺

✓ *”Bērnībā bērniem ir jālasa priekšā pasakas. Tautas pasakas. Savas tautības ļaužu rakstītas pasakas. Tā ir obligāta prasība, tikpat nopietna kā rītā, vakarā tīrīt zobus, pēc maltītes pateikties, uzkāpjot uz kājas kādam – atvainoties. Tā ir dvēseles higiēna. Pasaku lasīšana nomierina dvēseli. Jautru pasaku lasīšana padara dvēseli vieglu.”*

/Iveta Pumpure – Saulīte, Patiesā dzīve 2010./

PII „Pasaciņa” grupiņās tumšajos rudens novakaros skan pasakas, brīnumaini stāsti un nostāsti. Tos stāstīt un lasīt aicinām Jūs, cienījamos vecākus, vecvecākus, lielos brāļus un māsas. Vēl pasaku stāstīšanas laiks nav beidzies. Tas ritēs līdz pašiem Ziemassvētkiem.

Visaktīvākie un šobrīd atsaucīgākie pasaku un stāstu stāstītāji ir 3.grupas bērnu ģimenes locekļi.

Mammas un vecmāmiņas ierodas ar savu mīluļu lasītākajām grāmatām, līdzīgi ņemot gan cienastiņu, gan pārvelkamos apavus. Ikviens pasaku stāstītājs ir ļoti gatavojies un visu pārdomājis, lai nepacietīgajam klausītājam būtu interesanti. Prieks vērot kā mirdz bērna acis kad viņa māmiņa vai vecmāmiņa stāsta stāstu.

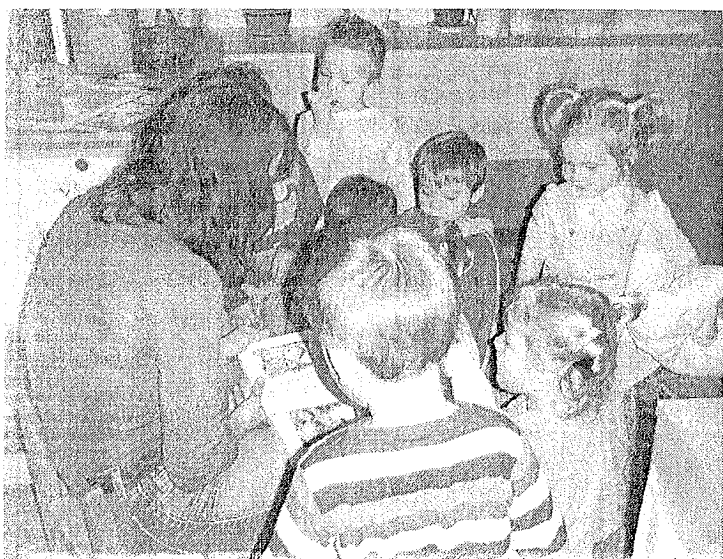
Tā kā bērni ir vecumā ir līdz 3 gadiem un uzmanību noturēt var neilgi, tādējādi tiek rādītas gan krāsainas ilustrācijas, gan uzdoti jautājumi, gan pārrunāts jau dzirdētais. Markusā māmiņa stāstot dēla mīļāko stāstu par zaļo pasaku varoni Šreku, līdzīgi ņēma pat pašu Šreku – lielu lelli un krāsojamās lapas, kuras vēlāk bērni aizkrāsoja.

Kad pasaka izstāstīta vai stāsts izlasīts, tad bērni sasēžas ap galdiņiem, cienājas un klausās „Lāčuķa dziesmiņas” ko dāvājusi Alena ģimene.

Tā vakaros mūsu grupiņā uzkaņējas arī steidzīgie vecāki - raisās sarunas, aiz loga tumsa, bet pie mums omulība.

 Linda

Pasaku lasa Reda mamma

Lindas foto

„PASACIŅAS” darbiņi decembrī

✓ Vecāki kopā ar bērniem izgatavo savu Ziemassvētku eglīti *Ziemassvētku eglīšu izstādei* 01.12.-13.12.

✓ *Piparkūkas cepam un Ziemassvētkus gaidām* – 07.12.

✓ *Uzņemam viesus no Vācijas* – Ginterslo pārstāvju koncerts bērniem 08.12.

✓ *Mana Ziemassvētku eglīte* – pašgatavoto eglīšu izstādes atklāšana 13.12.

✓ *Ziemassvētki klāt!* – grupu eglītes:

2.grupa – 20.12. plkst. 15.30

3.grupa – 21.12. plkst. 16.00

4.grupa – 22.12. plkst. 16.00

6.grupa – 23.12. plkst. 15.45

5.grupa – 23.12. plkst. 17.00

✓ *Gads ir balts no abiem galiem...* - darbinieku svētku pēcpusdiens 30.12.

„PASACIŅAS” PALDIES☼☼

✓ 3.grupas bērni **PALDIES** saka:

- *Orlando, Reda un Markusa mammītēm* par aizraujošu pasaku pēcpusdienām!
- *Markusa tētim* par atstarotajiem visiem grupas bērniem!

✓ 4.grupas **PALDIES**:

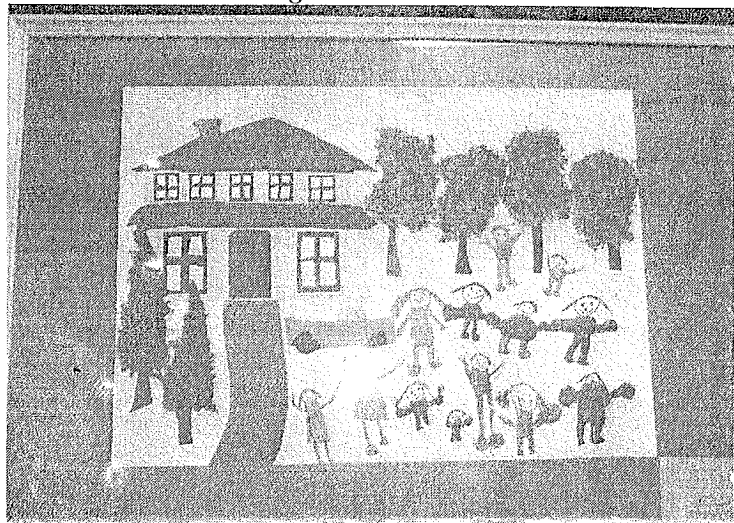
- *Vendijas mammītei* par Ziemassvētku rotājumiem!
- *Kalvja mammītei* par pasakas lasīšanu!

✓ 5.grupas **PALDIES**:

- *Grietas mammītei* par āboliem!
- *Karīnas mammītei* par materiāliem nodarbībām

✓ **LIELAIS PALDIES** visiem čaklajiem izlietoto bateriju un makulatūras vācējiem!

5-6 gadīgo bērnu „apsveikuma kartiņa” J.Endzelīna Kauguru pamatskolai 185 gadu jubilejas svinībām nepārtrauktai izglītībai Kauguros 2010.gada 27.novembrī

Inetas foto

Domāsim un darīsim kopā!

Pacietīgi, metodiski pareizi un ar mīlestību

Antropologs un pētnieks Džeimss P.Spredlijs ir teicis, ka valoda ieņem tik lielu vietu cilvēka pieredzē, ka cilvēki valodu uzlūko kā pašsaprotamu. Valodu lietojam runājot, lasot, stāstot, rakstot un valoda nepieciešama arī domājot, plānojot, rēķinot, dziedot, klausoties... Ja bērnam (arī pieaugušajam) ir kavēta vai traucēta valodas attīstība, tad traucēti ir arī visi nosauktie procesi un darbības.

Ir bērni, kuri skaidri un saprotami runā jau 2 gadu vecumā. Viņu vārdu krājumā ir pat 300 vārdu un lieliski priekšnoteikumi, lai turpinātu augt un mācīties gudrības, tai skaitā apgūtu svešvalodas, cik nu katram bērnam ļauj viņa intelektuālais potenciāls.

Ir bērni, kuru valodiņa raisās pakāpeniski, nesteidzīgi, katru dienu mācoties pa kripatiņai. Arī tas ir labi. Galvenais, ka notiek virzība bērnam pieņemamā tempā, nesteidzinot viņu.

Ir bērni, kuriem dažādu apstākļu dēļ valodas attīstība kavējas. Reizēm vecāki un apkārtējie to nepamana, jo no bērna, kamēr viņš nav skolnieks, neviens neprasa konkrētu rezultātu. Taču vecāki ir tie, kuriem jāuzņemas atbildība, kā un cik labi bērns runās.

Statistika liecina, ka 15–20% bērniem pirmsskolas vecumā ir valodas problēmas - šādos gadījumos jāmeklē logopēda profesionālā palīdzība:

- sāk runāt vēlu (4–5 gadu vecumā);
- nepareizi izrunā vai neizrunā nemaz kādu skaņu;
- ilgi runā savā valodā, kuru saprot tikai paši tuvākie cilvēki;
- neizprot apkārtējo runu.

Bērniem, kuriem ir valodas traucējums, vispirms jāapgūst mātes valoda. Tas tāpēc, ka jau bērniņu gaidot viņam formējas mātes valodas izjūta, ritms, fonētiskās īpatnības, kas katrai valodai ir atšķirīgas. Par svešvalodas mācīšanos vai divvalodību nevar būt ne runas, kamēr bērnam ir traucēta mātes valodas apguve. Jāpieliek visas pūles, lai pēc iespējas ātrāk un veiksmīgāk valodas traucējums tiktu novērsts vai kompensēts.

Galvenie vaļi, kas pozitīvi ietekmē valodas attīstību ir:

- nodarboties ar vārdu krāšanu: runāt, skaidrot, rādīt, nosaukt, lai vairojas vārdu krājums;
- spēlēt spēles, jo tas māca komunicēties, veidot sadarbību;
- grāmatu lasīšana, jo tas rosina iztēli, māca klausīties, attīstīt uzmanību, veicina saprāti.

Tā kā valodas attīstība iet roku rokā ar bērna vispārējo attīstību (fizisko, garīgo), tad jā rūpējas, lai bērnam tiktu nodrošināti attīstībai labvēlīgi apstākļi. Aktīvs bērns – aktīva valoda! Ne tikai jārada kustībām piemērota vide, bet arī jā mudina kustēties. Nevis aizliegt (Nekāp uz krēsla! Neaiztīc lampu!), bet motivēt darīt labas un pareizas lietas.

Lai mācītu bērnu, jābūt pieredzei, intuīcijai, pacietībai, mīlestībai. Katra no jauna apgūta prasme ir milzīgs ieguldījums bērna attīstībā, jo tas paver ceļu apgūt ko sarežģītāku. Brīžiem pietiek tikai ar piemēru, reizēm jāatkārto 3, 8,...1000 reizes, kamēr viss rit gludi. Dažreiz pareizi ieguldītais darbs uzreiz nenes vēlamo rezultātu, taču jebkurā gadījumā tas procesu uz priekšu ir pāvirzījis.

Bērnam nepietiek, ja viņu piebāž ar gudrībām: lasa 4 gadu vecumā, zina reizrēķinu 6 gados, brīvi darbojas ar datoru 5 gados, runā kādā svešvalodā jau 3 gadu vecumā. Tas ir jauki, bet jāatceras, ka bērna attīstībai pamatā jābalstās uz labu fizisko veselību, veselīgu pārtiku, noteiktu pareizu dienas plānojumu.

Jāapzinās, ka nav iespējams sākt bērnu mācīt tad, kad mums iegribas vai beidzot ir brīvs laiks, līdzekļi un vieta. Nevar no bērna prasīt labas svešvalodas zināšanas, ja klibo dzimtās valodas apguve. Ja bērns 15 gados lasa slikti vai kļūdaini raksta, nekādi nevar sākt no pamatu apgūšanas kā 7 gados. Tas vilciens ir nokavēts. Šādos gadījumos jāmeklē ceļi, kā mazināt sekas. Tas ir daudz sarežģītāk un mazāk vainagojas panākumiem.

Jācenšas katrai lietai atrast pareizo laiku, līdzekļus un vietu - lai bērns augtu laimīgs un vecākiem būtu prieks par to!

 Logopēde Ilona Salna

Tālrunis: 29183835

E-pasts: ilona.salna@gmail.com

Skype: isv131313

twitter: [speech_therapy](#)

Facebook: [isv131313](#)

Mājas lapa: logopedia.lv

Pasaciņas koris dzied Latvijas „galveno” dziesmu 2010.gada 17.novembrī

Rasma Gintere, foto

„PASACIŅAS” VALODIŅA ☺

☺ Aiz 4.grupiņas loga noskan kāds troksnis.

Kristaps:

- Laikam pērkons skan!

Elvis iebilst:

- Nē, tas ir liels gājputns!

☺ Saruna 4.grupas guļamistabā. Elīna saka

Vendijai:

- Man ir viena liela smuka doma – Tu piecelsies pirmā, es – pēdējā!

☺ Nikola /5.g.v./ sauc:

- Skatieties! Sniegs!

Karīna /5.g.v./:

- Lietus gan!

Niks Kevins /5.g.v./:

- Nē! Tas ir slapjdraņķis!

☺ Niks Kevins un Karīna rotaļājas leļļu stūrī.

Karīna klusi pie sevis sarunājas. Niks skatās, skatās un tad nosaka:

- Ak, kungs! Vai tu tagad ar skapi runāsi!?

☺ Niks Kevins un Karīna joprojām rotaļājas

leļļu stūrī. Niks žēbojas:

- Audzinātāj! Tā nav godīgi! Es taisu ēst, bet viņa tik taisa *bardaku*.

☺ Jēkabs /5.g.v./:

- Mēs vakar bijām pie vecās tēta mammītes. Viņa ir ļoti veca.

Agita:

- Viņa ir tēta mammīte, bet varbūt vecmāmiņa?

Jēkabs:

- Nu, kad viņa bija jauna – bija mammīte, tagad - vecmāmiņa.

☺ 5.grupas bērni sauc savu mammu, tētu, vectētiņu un vecmāmiņu vārdus un uzvārdus.

Elīna /5.g.v./:

- Man, piemēram, tētis ir Ozols, un mamma ir Pekaine!

☺ 6.grupas puikas runā par meitenēm un mīlestību. Daniels:

- Es gan vispār neprecēšos. Nekad ne ar vienu meiteni, jo man ir pilna māja – mamma, māsas un māsīcas!

SVEICAM

Ilgi un skaisti

Zied rozes,

Visi!gāk, visskaistāk –

Mārtiņrozes.

Dzeltenas mārtiņrozes –

Cik starainas tās...

Saudzīgi tveru

Saulaino ziedu,

Un man liekas –

Es ziedu.

/Jāzeps Osmanis/

DZIMŠANAS DIENĀ

MARISU MUCENIEKU 01.12.

ALENU LĒNERTU 02.12.

TEODORU SKRASTIŅU 03.12.

KĀRLI BAŠĶI 06.12.

KEITU NIEDRE 11.12.

RIKIJU RIVO CINCI 14.12.

DĀNIELU LAVRIŅENKO 14.12.

ANSI NIEDRĪTE 16.12.

MARKUSU TOMU 19.12.

SINDIJU ĒRMANI 21.12.

MAIRITU UN NORU EINBERGAS

26.12.

KRISTIJU JĀNI KAŠKURU 27.12.

ALEKSANDRU MONAKO 27.12.

ĒRIKU ALKSNI 28.12.

TOMU CĪRULI 31.12.

VĀRDA DIENĀ

NIKU 06.12.

SARMĪTI 09.12.

JANU 15.12.

KRISTAPU 18.12.

KRISTERU 18.12.

ARTU 20.12.

TOMU 21.12.

VIKTORIJU 23.12.

IEVU 24.12.

LARISU 25.12.

INGU 28.12.

DĀVIDU 30.12.

DĀVI 30.12.

DANIELU 30.12.

KALVI 31.12.